

استاندار جدید چهار محال و بختیاری معرفی شد

در جلسه هیأت دولت (روز چهارشنبه ۱۶ آبان‌ماه ۱۴۰۳) جعفر مردانی به عنوان استاندار جدید چهار محال و بختیاری در دولت چهاردهم معرفی شد. جعفر مردانی (متولد ۱۳۵۱) دارای مدرک کارشناس ارشد جغرافیا با گرایش برنامه ریزی شهری و روستایی است. وی چندین سال به عنوان کارشناس در حوزه‌های سیاسی، اجتماعی و انتخاباتی در استانداری مشغول فعالیت بوده است و در یک دوره به عنوان مدیر کل انتخابات استانداری چهارمحال و بختیاری فعالیت می‌کرد که پس از آن در ۲۳ اسفندماه ۱۳۹۵ به عنوان معاون سیاسی، امنیتی و اجتماعی این استان منصوب شد. پیش از ایشان، غلامعلی حیدری به عنوان استاندار چهارمحال و بختیاری در دولت سیزدهم سکندار مدیریت ارشد استان بود.

جناب آقای مهندس جعفر مردانی استاندار محترم چهار محال و بختیاری و رئیس ارجمند هیأت امنای بنیاد ایران‌شناسی استان

انتخاب و انتصاب شما را از سوی دولت چهاردهم به عنوان بیست و هفتمین استاندار چهارمحال و بختیاری پس از انقلاب اسلامی، تبریک می‌گوییم. برای آن جناب در دوران مسوولیت مهم و حساس نمایندگی دولت در استان، توفیق، سلامتی و سرفرازی خواستاریم. امیدواریم با درایت و حمایت جناب‌عالی اهداف، برنامه‌ها و فعالیت‌های بنیاد ایران‌شناسی در استان بیش از گذشته محقق شود.

رئیس، کارکنان و اعضای پژوهشی بنیاد ایران‌شناسی شعبه چهار محال و بختیاری
منبع خبر: خبرگزاری ایرنا ۸۵۶۵۱۲۶۵/ <https://www.irna.ir/news/85651265/>

برگزاری آیین بزرگداشت زنده‌یاد داراب ریسی

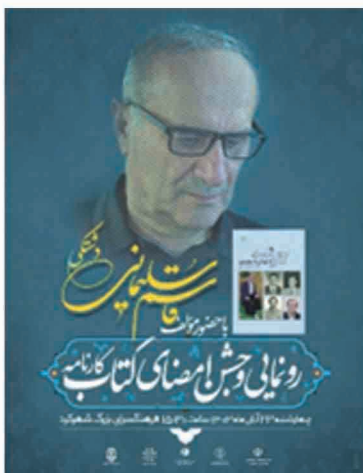

آیین بزرگداشت زنده‌یاد داراب ریسی، عضو شورای پژوهشی بنیاد ایران‌شناسی، شاعر، ناشر و فرهنگی نامدار استان، نهم آبان‌ماه ۱۴۰۳، همزمان با دومین سالگرد درگذشت این فرهیخته با حضور مسوولان استانی، علاقه‌مندان به شعر و ادبیات و فرهنگ‌دوستان در محل فرهنگسرای شهرکرد برگزار شد.

در این مراسم دکتر عباس قنبری عیدی رییس بنیاد ایران‌شناسی شعبه چهارمحال و بختیاری با اشاره به پیشینه‌ی آغاز به کار مرکز استان‌شناسی با مدیریت آقای ریسی گفت: این مرکز مقدمه‌ای برای تأسیس بنیاد در استان شد. داراب عضو شورای پژوهشی و از شخصیت‌های اثرگذار فرهنگی-اجتماعی ما بود. وی با تأکید بر این که داراب ریسی به مرحله بلوغ شعری رسید گفت: این شخصیت فرهنگی و ادبی در

حوزه شعر گویشی به عنوان یکی از شاخص‌ها و سرآمدان ادب فارسی، ادب گویشی و ادب چهارمحال و بختیاری شناخته می‌شود. ایشان با بیان این که داراب ریسی یکی از روسای آموزش و پرورش عشایر و صاحب نظر در حوزه مدیریت کلان آموزش و پرورش هم بود، افزود: این شخصیت فرهنگی به والایی و رشد جامعه می‌اندیشید و عمر خود را صرف تدریس و تحقیق کرد و به عنوان یکی از جلوه‌های خوب انسان‌های بزرگ و ریشه‌دار شناخته می‌شود. این پژوهشگر فرهنگ و هنر چهارمحال و بختیاری با بیان این که الگوها دست‌یافتنی هستند، اضافه کرد: ما نمی‌خواهیم از داراب ریسی اسطوره ساخته شود، بلکه تلاش می‌شود از این شخصیت و چهره فرهنگی الگویی ساخته و به جامعه معرفی شود. وی با اشاره به این که داراب ریسی درباره پریدخت رئیسی دهکردی و دکتر مسعود فرزاد دهکردی شعر گفته است گفت: شعر، شخصیت و نام داراب ریسی پیوند دهنده همه چهارمحالی‌ها و بختیاری‌ها بود و این کار بزرگی است که باید در شعر شاعران امروز تجلی پیدا کند. قنبری، خواهان نام‌گذاری مدرسه، خیابان و میدان به نام این شخصیت ملی شد و گفت ایشان شایستگی‌های بسیاری دارد و می‌تواند در حوزه تاریخ و فرهنگ ما الگوی نسل آینده شود. علاوه بر سخنرانی، پخش فیلم مستند «آداراب»، شعرخوانی شاعران و رونمایی از نسخه الکترونیکی مجموعه مقالات همایش ملی فرهنگ، ادبیات و هنر آیینی از دیگر برنامه‌های این همایش بزرگداشت بود. منبع خبر: بنیاد ایران‌شناسی شعبه چهار محال و بختیاری

آیین رونمایی از کتاب کارنامه

به اهتمام بنیاد ایران‌شناسی استان، اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان، انتشارات نیوشه و مؤسسه هفت پیکر آیین رونمایی از کتاب «کارنامه» از کودکی تا استانداری» نوشته قاسم سلیمانی دشتکی از استادان ارشد پیشین چهارمحال و بختیاری ۲۳ آبان‌ماه در سالن فرهنگسرای شهرکرد برگزار شد. در این نشست که با حضور بیش از ۸۰۰ نفر از علاقه‌مندان در هفته کتاب و کتابخوانی، برگزار شد، از این نویسنده و معلم تلاشگر استان تجلیل شد. نویسنده در کتاب کارنامه، به بیان تجارب خود در برهه‌های مختلف زندگی از معلمی، تا مدیرکلی و استانداری در سه استان چهارمحال و بختیاری، ایلام و خوزستان پرداخته است. کتاب کارنامه، نخستین اثری است که استانداری از چهارمحال و بختیاری، راهکارها، تجربه‌های زیسته و دیدگاه‌های اجرایی خود را در آن ثبت کرده است.

در این برنامه دکتر عباس قنبری عیدی، رییس بنیاد ایران‌شناسی شعبه چهارمحال و بختیاری و ویراستار اثر، ضمن بیان این نکته که این کتاب الگویی برای استادان، فرمانداران و دیگر مدیران است تا تجارب و الگوهای موفق مدیریتی خود را به نسل‌های بعد انتقال دهند، افزود: «کارنامه» کتابی است که سرآغاز مدیریت پژوهشی، فرهنگی، اجتماعی و سیاسی استان به شمار می‌رود و می‌تواند نمونه‌ای برای استان‌های دیگر حتی در سطح ملی به شمار آید. عباس قنبری عیدی تصریح کرد: استان چهارمحال و بختیاری با توجه به تنوع اجتماعی، قومی، زبانی و فرهنگی خاستگاه مهمی برای تألیف و انتشار این دست کارهاست و امید می‌رود نگارش کتاب‌هایی نظیر کارنامه، اثر آقای سلیمانی را در سال‌های آینده نیز شاهد باشیم. در این نشست آقایان پیام احمدی، نعیم امامی، جمشید مردانی دهکردی و خانم پریچهر سلطانی نیز سخنرانی کردند. در ادامه نیز استاندار و رییس پیشین هیأت امنای بنیاد ایران‌شناسی استان، به طرح دیدگاه‌ها و خاطره‌های خود پرداخت و از دست‌اندرکاران تشکر کرد. در پایان با رونمایی از تابلوی کتاب، نقاشی یادگاری نویسنده و امضای یادگاری اثر، جشن امضای کتاب با حضور مؤلف و علاقه‌مندان برگزار شد.

منبع خبر: بنیاد ایران‌شناسی شعبه چهار محال و بختیاری

کارنامه: از کودکی تا استانداری

کتاب «کارنامه: از کودکی تا استانداری» نوشته قاسم سلیمانی دشتکی در سال ۱۴۰۳ از سوی انتشارات نیوشه در ۲۹۸ صفحه به چاپ رسیده است. این کتاب دربردارنده اطلاعاتی درباره زندگی، کار و فعالیت‌های سیاسی آقای قاسم سلیمانی دشتکی است. این کتاب را می‌توان «توبیوگرافی» یا زندگی‌نامه خودنوشتی دانست که به قلم خود آقای قاسم سلیمانی نگاشته شده است. دیباچه کتاب به قلم دکتر عباس قنبری عدیوی است که به صورت جامع و کامل توضیحاتی درباره کتاب ذکر کرده‌اند. این کتاب در هشت فصل نگاشته شده که فصل نخست آن به زادروز، تحصیل و اشتغال نویسنده پرداخته، فصل دوم تا هشتم دربردارنده زندگی کاری و شغلی آقای سلیمانی است. از جمله در فصل ششم فعالیت‌های ایشان در دوره استانداری استان چهارمحال و بختیاری بیان شده است. عکس روی جلد اختصاص به چند عکس شخصی از نویسنده دارد که معرف محتوای کتاب است. در پشت جلد کتاب عکسی از نویسنده همراه با معرفی مختصری ذکر شده است. در برگه‌های پایانی کتاب مجموعه عکس‌های رنگی مربوط به زندگی شخصی و کاری نویسنده آمده که بر جذابیت محتوای کتاب افزوده است.

اطلس بازی‌های ایران: بازی‌های استان چهارمحال و بختیاری

مرکز تحقیقات صدا و سیما در در راستای فعالیت‌های پژوهشی خود اقدام به جمع‌آوری بازی‌های بومی محلی کشور عزیزمان ایران کرده است و نتایج این کار پژوهشی را در کتابی با عنوان اطلس بازی‌های ایران در دست چاپ دارد. جلد نهم این کتاب در سال ۱۴۰۲ به کوشش دکتر عباس قنبری عدیوی (پژوهشگر فرهنگ عامه)، با نام بازی‌های استان چهارمحال و بختیاری در ۳۸۷ صفحه و قطع وزیری به چاپ رسیده است. در فصل اول پس از پیش‌گفتار و کلیات پژوهش به معرفی استان چهارمحال و بختیاری پرداخته شده و پس از آن ویژگی‌های بازی‌های بومی - محلی و هم‌چنین قواعد مهم و پُرسامد بازی‌ها آمده است. در فصل دوم و مهم‌ترین فصل این کتاب با عنوان فرهنگ بازی‌های استان چهارمحال و بختیاری به ترتیب الفبایی نام بازی بیان شده است. از ویژگی‌های کتاب می‌توان به شیوه‌ی آوردن بازی و ذکر توضیحات آن اشاره کرد: ابتدا نام بازی ذکر شده و سپس در جدولی ویژگی‌های بازی از جمله آوانگاری، معنی، تعداد بازیکنان و رده سنی، نوع یارگیری، شاخص‌های بازی و ... آمده و در آخر شرح بازی به صورت مختصر و مفید آورده شده است.

چهارمحال و بختیاری به روایت سیاحان

بازتاب اوضاع سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی یک هزار ساله چهارمحال و بختیاری در سفرنامه‌ها

کتاب چهارمحال و بختیاری به روایت سیاحان تحقیق، گردآوری و تدوین قاسم فتاحی، آریتا رضوی است که از سوی انتشارات سامان دانش و به همت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و حوزه هنری استان چهارمحال و بختیاری به چاپ رسیده است. نویسندگان با گردآوری آثار سیاحان خارجی و بازتاب دیدگاه‌های آن‌ها نسبت به چهارمحال و بختیاری در یک کتاب، اثر بالارزشی را برای علاقه‌مندان و پژوهشگران به وجود آورده که علاوه بر ارزش علمی، دسترسی سریع و آسان به مطالب مورد نظر را نیز فراهم آورده است.

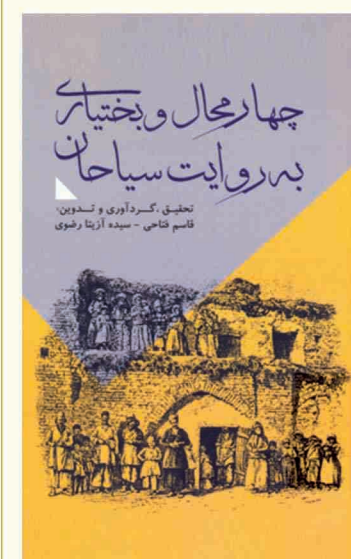
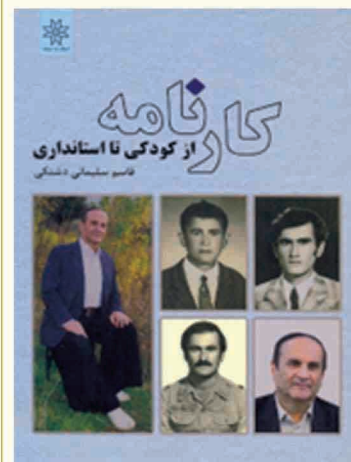
در این کتاب پس از پیش‌گفتار در فصل اول گذری کوتاه بر پیشینه چهارمحال و بختیاری را آمده است. پس از آن، به معرفی سفرنامه‌نویسان پرداخته، نویسندگان در این فصل، نام و مشخصات سیاحان و جهانگردانی که از قرن پنجم هجری تا زمان پهلوی دوم به منطقه چهارمحال و بختیاری سفر کرده یا نوشته‌های آن‌ها شامل اطلاعاتی درباره منطقه است را در جدولی نوشته‌اند. در فصل‌های بعدی، سفرنامه‌های نگاشته شده از ابتدا تا دوره قاجار، هم‌چنین سفرنامه‌های مربوط به عصر قاجار آمده است، برای مثال سفرنامه‌های ناصر خسرو قبادیانی، شاردن، راولینسو، لایارد، هولستر، مکبن رز و ... در نهایت در فصل آخر سفرنامه‌های دوره پهلوی ذکر شده است که از آن جمله می‌توان به سفرنامه دیگار، سکویت وست و ... اشاره کرد. از ویژگی‌های کتاب می‌توان به تقسیم‌بندی آثار به ترتیب زمانی، هم‌چنین نمایه پایانی که شامل نمایه اشخاص و نمایه مکان‌ها است اشاره کرد که دسترسی را برای پژوهش‌گران آسان‌تر کرده است. در این کتاب پس از نام سیاح، نویسندگان ابتدا شرح حال و زندگی‌نامه و سپس مختصری از سفرنامه‌ی هر کدام از ساحان را بیان کرده‌اند. همان‌گونه که در پیش‌گفتار کتاب ذکر شده «هدف محققین نه آوردن متن کامل سفرنامه‌ها در این کتاب، بلکه ارائه گزارشی از سفرنامه‌های مرتبط با چهارمحال و بختیاری است...» که به نظر می‌رسد که به این هدف درستی دست یافته‌اند.

شب‌های بی‌فروغ (مجموعه شعر)

مجموعه شعر شب‌های بی‌فروغ سروده مرادعلی توکلی زانیانی در ۸۲ صفحه شامل ۴۳ شعر (غزل) که در نیمه نخست سال ۱۴۰۳ از سوی انتشارات سامان دانش به چاپ رسیده است. در ابتدا کتاب با یادداشتی از دکتر فرزانه میرزاخانی در توصیف اشعار و ذوق و قریحه شاعر شروع می‌شود و در ادامه غزلیات توکلی زانیانی آمده است. در پشت جلد کتاب عکس شاعر همراه با چند مصرع شعر آمده که در زیر ذکر می‌شود:

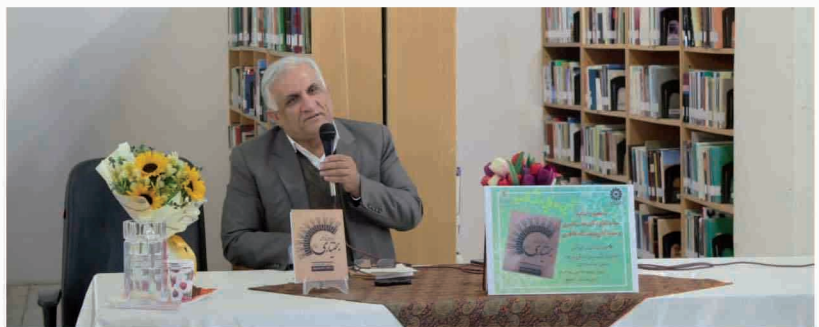
مرا با یک دوییتی میهمان کن دوباره قلب پیرم را جوان کن
پرستوی من ای مرغ مهاجر بر این طاق شکسته آشیان کن

کتاب‌شناسی چهارمحال و بختیاری

اخبار و فعالیت‌های بنیاد ایران‌شناسی شعبه چهارمحال و بختیاری (پاییز ۱۴۰۳)

آیین رونمایی، نقد و بررسی کتاب گزیده دوبیتی‌های بختیاری

در هفته کتاب و کتابخوانی (شنبه ۲۶ آبان‌ماه ۱۴۰۳) آیین رونمایی، نقد و بررسی کتاب گزیده دوبیتی‌های بختیاری گردآوری، تنظیم و تألیف آقای ناصر حسین‌پور به همت بنیاد ایران‌شناسی و کتابخانه آیت‌الله نجفی دهکردی شهرکرد، با حضور داوران و جمعی از مسوولان، شاعران، نویسندگان و هنرمندان برگزار شد. در شروع جلسه، آقای محمدرضا حسن‌زاده رئیس اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی شهرستان کیار ضمن سپاس‌گزاری از داوران گرامی، حضار، برگزارکنندگان این آیین و گردآورنده کتاب، مطالبی درباره اهمیت قلم و نوشتن و گرمی‌داشت هفته کتاب بیان نمود. در این نشست، آقای دکتر عباس قنبری عدیوی رئیس بنیاد ایران‌شناسی شعبه چهارمحال و بختیاری و استاد فیض‌الله طاهری اردلی این کتاب را نقد و بررسی نمودند. در ابتدا دکتر قنبری، ضمن تبریک هفته کتاب به کتابداران، علاقه‌مندان کتاب و کتابخوانی و حاضرین در جلسه، به اهمیت مطالعه، نوشتن کتاب و هنر نویسندگی پرداخت و با بیان سیر تاریخی نگارش، درباره شکل‌گیری و رواج دوبیتی‌ها در ادبیات فارسی، مطالب ارزنده‌ای را برای مخاطبان بیان نمود. در ادامه هم ضمن بر شمردن محاسن و ویژگی‌های کتاب گزیده دوبیتی‌های بختیاری (از جمله آوانگاری اشعار، ذکر منابع زیرنویس و کتاب‌نامه، نمایه‌سازی) مواردی را هم برای ویرایش اثر برای چاپ بعدی متذکر شد. در ادامه استاد فیض‌الله طاهری اردلی هم ضمن توضیحاتی درباره دوبیتی‌ها در فرهنگ و ادب فارسی و اهمیت آن نزد بختیاری‌ها، نکات مفید و ارزنده‌ای هم درباره طرح جلد کتاب و صفحه‌آرایی برای حاضرین بیان کرد. در این آیین مسعود رفیع‌زاده هنرمند ناغانی چند دوبیتی را با آواز خواند و تعدادی از شاعران هم نمونه‌ای از دوبیتی‌هایشان که در کتاب چاپ شده بود را خواندند. کتاب ۲۴۰ صفحه‌ای (قطع رقعی) گزیده دوبیتی‌های بختیاری شامل ۲۱۰ دوبیتی از ۴۵ شاعر بختیاری کشور است و با شمارگان ۵۰۰ نسخه اخیراً از سوی انتشارات دزپارت شهرکرد به چاپ رسانده است. گفتنی است ناصر حسین‌پور شاعر و گردآورنده کتاب گزیده دوبیتی‌های بختیاری قبلاً سروده‌های دیگری با عنوان رهاگر، نامکان‌آباد، شادی‌زار و فرا اشتیاق را به چاپ رسانده بود.

منبع خبر: بنیاد ایران‌شناسی شعبه چهارمحال و بختیاری

کتاب «از سراب تا قنداب» از سوی بنیاد ایران‌شناسی برگزیده شد

رئیس بنیاد ایران‌شناسی شعبه چهارمحال و بختیاری گفت: کتاب «از سراب تا قنداب» اثر همایون علی‌دوستی شهرکی در جمع هشت «کتاب منتخب پژوهشی» از سوی بنیاد ایران‌شناسی کشور در هفته پژوهش قرار گرفت. عباس قنبری عدیوی، رئیس بنیاد ایران‌شناسی شعبه چهارمحال و بختیاری در گفت‌وگو با ایکن با اشاره به اینکه بنیاد ایران‌شناسی به مناسبت هفته پژوهش از چند کتاب برگزیده

استان‌ها قدردانی می‌کند، اظهار کرد: از چهارمحال و بختیاری کتاب «از سراب تا قنداب» اثر همایون علی‌دوستی شهرکی به عنوان کتاب برگزیده کشوری انتخاب شد و در جمع «کتاب‌های منتخب پژوهشی» قرار گرفت؛ در مراسمی در روز ۲۹ آذرماه، با حضور مؤلف و عموم مردم و علاقه‌مندان کتاب و کتابخوانی، نشست نقد و بررسی و تجلیل از نویسنده این کتاب در شهر کیان برگزار می‌شود. وی در خصوص کتاب سراب تا قنداب، ادامه داد: این کتاب به تاریخ، فرهنگ و تمدن شهر کیان از توابع چهارمحال و بختیاری و با رویکرد ادبیات و فرهنگ مردم اختصاص دارد که توانست عنوان برگزیده برنامه هفته پژوهش بنیاد ایران‌شناسی کشور را کسب کند.

قنبری به ویژگی‌ها و شرایط انتخاب کتاب‌های برگزیده بنیاد ایران‌شناسی به مناسبت هفته پژوهش اشاره و تصریح کرد: این کتاب‌ها بر مبنای پرداخت به موضوعات ایران‌شناسی اعم از شناخت استان‌ها، اقوام، گویش‌ها، زبان‌های محلی، آداب و رسوم و باورها انتخاب شدند. عضو هیأت علمی دانشگاه فرهنگیان تصریح کرد: از این استان سه کتاب برای بررسی به بنیاد ایران‌شناسی کشور ارسال شد که از این بین، یک کتاب عنوان پژوهش برگزیده را کسب کرد.

رئیس بنیاد ایران‌شناسی شعبه چهارمحال و بختیاری در پایان گفت: کتاب‌های حائز رتبه از سوی بنیاد ایران‌شناسی در دو سطح «برگزیده» و «شایسته تقدیر» معرفی شدند که خوشبختانه پژوهش آقای علی‌دوستی به عنوان یکی از هشت کتاب برگزیده کشوری انتخاب و معرفی شد.

<https://shahrekord.iqna.ir/fa/news/۴۲۵۴۴۷۷>

به مناسبت هفته پژوهش از نویسنده کتاب

«از سراب تا قنداب» برگزیده بنیاد ایران‌شناسی قدردانی شد.

به همت بنیاد ایران‌شناسی شعبه چهارمحال و بختیاری، نهاد کتابخانه‌های عمومی استان و شهرداری شهرکیان آیین رونمایی از کتاب «از سراب تا قنداب» و نکوداشت دکتر همایون علی‌دوستی روز پنجشنبه ۲۹ آذر از ساعت ۹ تا ۱۲ با حضور جمعی از علاقه‌مندان و پژوهشگران در سالن کانون فرهنگی کودکان و نوجوانان شهرکیان برگزار شد. این نشست با حضور فرماندار شهرکرد، مدیرکل نهاد کتابخانه‌های استان، شهردار و رئیس شورای شهر، امام جمعه، پژوهشگران و علاقه‌مندان برگزار شد. در پایان نیز ضمن رونمایی و امضای لوح کتاب، با اهدای سپاس‌نامه و جوایزی از نویسنده قدردانی شد.

نشست برنامه‌ریزی همایش بزرگداشت استاد داراب ریسی در اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان چهارمحال و بختیاری

نشست برنامه‌ریزی همایش بزرگداشت استاد داراب ریسی شاعر نامدار استان در تاریخ ۲۸ مهرماه در کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان با حضور دکتر عباس قنبری، استاد فیض‌الله طاهری اردلی، حجت‌الله شیروانی، مهدی طهاسبی، اقبال صالحی برگزار شد.

اهدای کتاب از سوی اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان به کتابخانه بنیاد ایران‌شناسی

در راستای همکاری‌های بنیاد ایران‌شناسی شعبه استان چهارمحال و بختیاری و اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان، این اداره ۲۴ عنوان کتاب در حوزه ایران‌شناسی و تاریخ، فرهنگ به کتابخانه شعبه اهدا کرد. گفتنی است در سال‌های گذشته هم اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی در راستای فعالیت‌های فرهنگی به این شعبه نیز کتاب اهدا کرده بود که مورد استفاده مراجعه‌کنندگان، علاقه‌مندان و پژوهشگران قرار گرفته است.

انتصاب عضو شورای راهبردی اینسکو استان چهارمحال و بختیاری

به گزارش روابط عمومی اینسکو، طی حکمی از سوی مصطفی خلیلی دبیر اجرایی سازمان مشاوران و متخصصان ملل اسلامی استان چهارمحال و بختیاری، دکتر عباس قنبری مدرس دانشگاه و پژوهشگر برجسته فرهنگ و ادبیات مردم ایران به عنوان عضو شورای عالی راهبردی این استان منصوب شد.

دکتر قنبری دانش‌آموخته دکترای زبان و ادبیات فارسی و از پژوهشگران فرهنگ مردم ایران است که مؤلف ده‌ها عنوان کتاب از جمله ادبیات عامه بختیاری، ضرب‌المثل‌های مشهور تاجیکی، امثال و حکم بختیاری، یک جرعه از خیال و تألیفات بارز دیگر بوده و در کارنامه حرفه‌ای خود دارای سوابقی همچون رئیس دانشگاه فرهنگیان استان چهارمحال و بختیاری، عضو پیوسته انجمن ترویج زبان و ادب فارسی ایران و معاون دانشجویی دانشگاه فرهنگیان کشور است. ایشان در حال حاضر به عنوان مدرس دانشگاه، پژوهشگر فرهنگ مردم ایران و رئیس بنیاد ایران‌شناسی شعبه چهارمحال و بختیاری مشغول به فعالیت‌های فرهنگی و اجتماعی هستند.

<https://worldinsco.ir/۴۰۱۷>

حضور دکتر عباس قنبری در گردهمایی تهران‌پژوهان

مهرماه ۱۴۰۳ به همت مرکز تهران‌پژوهی مؤسسه همشهری تهران‌پژوهان و چهره‌های علاقه‌مند به تاریخ تهران همچون احمد مسجد جامعی، رئیس پیشین شورای اسلامی شهر تهران، دکتر محمدرضا سبحان، مدیر عامل مؤسسه جغرافیایی و کارتوگرافی سبحان، کامران صفایی‌منش، محقق، نویسنده و تهران‌پژوه، جواد انصافی، بازیگر و نویسنده، و جمعی از تهران‌پژوهان سرشناس و علاقه‌مندان به تاریخ تهران حضور داشتند و موضوعات گوناگون درباره تهران تاریخچه پایتخت و اهمیت شناخت فرهنگ و آداب و رسوم و پیشینه این شهر پرداخته شد. در این هم‌اندیشی دکتر عباس قنبری، مدیر بنیاد ایران‌شناسی شعبه چهارمحال و بختیاری نیز حضور داشت.

منبع: همشهری آنلاین با ویرایش و تلخیص

<https://www.hamshahrionline.ir/news/۸۹۲۴۸۰>

مهم‌ترین اخبار و فعالیت‌های فرهنگی و هنری استان چهارمحال و بختیاری (پاییز ۱۴۰۳)

برگزاری آیین نکوداشت مرادعلی توکلی زانیانی شاعر پیش‌کسوت چهارمحال و بختیاری با عنوان «شب مراد» در شهرکرد

آیین نکوداشت مرادعلی توکلی زانیانی شاعر پیش‌کسوت چهارمحال و بختیاری با عنوان «شب مراد» در شامگاه چهارم مهرماه ۱۴۰۳ در فرهنگسرای بزرگ شهرکرد برگزار شد. در این آیین که با حضور برخی از مسوولان فرهنگی استان، استادان دانشگاه، شاعران و ادب‌دوستان برگزار شد، از تلاش‌ها و خدمات فرهنگی و ادبی آقای توکلی زانیانی قدردانی و در پایان از کتاب آخرین سروده‌های شاعر به نام «شب‌های بی فروغ» رونمایی شد. پیام احمدی مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان با اشاره به این برنامه متعلق به شاعری است که عمری را برای سرایش اشعار، همراهی با جوانان و قلم‌فرسایی در عرصه فرهنگ و ادب صرف کرده است، گفت: تلاش‌ها در حوزه فرهنگ و ارشاد اسلامی آن است که نام و یاد بزرگان فرهنگی و هنری بیش‌ازپیش پاس داشته شود و قدر و منزلت کسانی که در این عرصه کوشیده‌اند هم تا حد ممکن به‌درستی بیان و آشکار شود. یک مدرس مراکز آموزش عالی و پژوهشگر ادبی هم در این آیین درباره سیر تحولی شعر مرادعلی توکلی شاعر پیش‌کسوت چهارمحال و بختیاری با بیان اینکه در تاریخ ادبیات فارسی شاعرانی شناخته شده وجود دارد که در جوامع علمی تحصیل نکرده و بر مبنای ذات شاعرانه خود به سرایش اشعار پرداخته‌اند، گفت: توکلی از جمله مصادیق این نوع از شاعران است که هم میل به شعر و سخن دارد و هم به خوبی شعر را بیان می‌کند. مهرپویا صفار افزود: توکلی جان شاعری دارد و در این راه بسیار کوشیده است و در سیر شاعرانه او می‌توان این کوشش را برای کشف فضاهای شعری جدید مشاهده کرد. توکلی سعی کرده است هم‌زمان و هم‌نگاه جدیدتری را در شعر خود به کارگیرد و کلام خود را در ظرف تازه‌تری به خواننده هدیه کند. صفار با اشاره به بحث

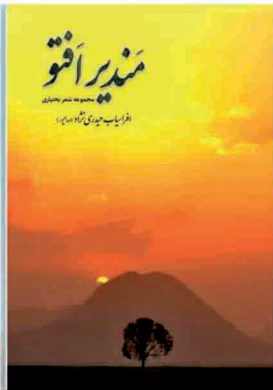

شعر گفتن یا شعر ساختن افزود: اینکه شاعر در شعرش از جوشش به کوشش می‌رسد نوعی ساختن شعر است اما شاعری که عمری با کلام و مفاهیم زندگی کرده و آن‌ها را در ذهن خود تمرین داده است می‌تواند ناخودآگاه شعر گوید و این دیگر ساختن شعر نیست، درباره شعر توکلی هم باید گفت او شعر را زندگی کرده است و آن را به سادگی بیان می‌کند. وی تصریح کرد: شعر توکلی در عین سادگی و دست‌اندازه‌های زبانی به نوعی منعکس‌کننده زیست بیرونی و زیست ذهنی اوست

برگزاری آیین رونمایی از کتاب «مندیر آفتو» مجموعه شعر بختیاری، در شهر جونقان

۲۳ آذرماه ۱۴۰۳ کتاب مندیر آفتو: (مجموعه شعر بختیاری) سروده افراسیاب حیدری‌نژاد با حضور شاعران، فرهیختگان، نویسندگان و علاقه‌مندان شعر و ادب در سالن شهرداری جونقان برگزار شد. در آیین رونمایی کتاب افراسیاب حیدری‌نژاد شاعر جونقانی، برخی از استادان، صاحب‌نظران و علاقه‌مندان شعر و ادب استان چهارمحال و بختیاری از جمله آقایان فیض‌الله طاهری اردلی، آرمان راکیان، غلامعلی آسترکی، عادل حیدری و ... به نقد و بررسی این اثر پرداختند. کتاب مندیر آفتو (منتظر آفتاب) با مطالبی از دکتر آرمان راکیان، افراسیاب حیدری‌نژاد (شاعر) و اقبال صالحی (ناشر) شروع شده و در ادامه غزل‌های بختیاری، دوبیتی‌های بختیاری، اشعار فارسی و دیگر سروده‌های حیدری‌نژاد آورده شده است. پایان بخش کتاب شامل عکس‌ها و اسنادی از شاعر است. این کتاب از سوی انتشارات آستاره اصفهان سال ۱۴۰۳ به چاپ رسیده است.

که بدون پرده‌پوشی به راحتی بیان شده است. یکی از شاعران چهارمحال و بختیاری هم در آیین نکوداشت مرادعلی توکلی و رونمایی از ششمین مجموعه به چاپ رسیده از این شاعر پیشکسوت گفت: این شاعر گرانقدر از دیرباز پای ثابت محافل ادبی و برنامه‌های شاعرانه بوده و هست. عادل حیدری افزود: توکلی از روحیه نقدپذیری بالایی برخوردار است و تلاش وی را در تصحیح نقدهای وارد شده به شعرش می‌توان در سیر شاعرانه او و در مجموعه‌های به چاپ رسیده از توکلی مشاهده کرد. وی با اشاره به مجموعه شعر «شب‌های بی‌فروغ»، آن را از نظر شعری، ساده، سالم و جوششی خواند و تصریح کرد: شخصیت این شاعر به‌گونه‌ای است که در حقیقت از الهامات پاک برای سرایش اشعارش بهره برده و به آن اعتقاد هم دارد. حیدری به کارگیری برخی عبارتها در شعر توکلی را نشان‌دهنده تبحر شاعرانه او بیان کرد. مرادعلی توکلی زانیانی متولد ۱۳۲۰ و بازنشسته آموزش و پرورش است. از او که سرایش شعر را در جوانی آغاز کرده، تاکنون مجموعه‌های شعر به نام‌های «غم و عشق»، «دیروقتی‌ست که دنبال خود می‌گردم»، «بغض‌های ترک‌خورده»، «حرف من نیمه‌تمام است» و «غزل برای تو گفتم» به چاپ رسیده است.

منبع: اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان (با ویرایش و تلخیص)

برگزاری همایش دمی حافظ در شهر ناغان

به مناسبت بزرگداشت حافظ، همایش دمی با حافظ، از سوی انجمن شعر و ادب و کودک و نوجوان مهرداوار و همکاری شهرداری و شورای اسلامی در کانون اندیشه‌ی شهر ناغان روز چهارشنبه ۱۷ مهرماه ۱۴۰۳ برگزار شد. در این همایش با حضور تعدادی از مسئولان شهر ناغان و شهرستان کیار، هم‌چنین علاقه‌مندان به شعر و ادب و با سخنرانی مهرپویا صفار (استاد ادبیات فارسی)، چنگیز گهرویی (حافظ‌شناس) مورد استقبال حافظ دوستان قرار گرفت. علاوه بر سخنرانی، شعرخوانی، برگزاری مسابقه حافظ‌خوانی در بین کودکان و نوجوانان و اهدای جوایز به نفرات برگزیده، اجرای موسیقی‌های سنتی و محلی از برنامه‌های این همایش بود.

منبع: وبلاگ ناغان (نویسنده ناصر حسین‌پور) (با ویرایش و تلخیص)

<https://naghan.blogfa.com/post/1165>

انجمن شعر و ادب عباس ارشاد ناغان و انجمن ادبی کودک و نوجوان مهر داوار ناغان
با همکاری شهرداری و شورای اسلامی شهر ناغان به مناسبت روز گرامیداشت حافظ برگزار می‌کند:

شهر در حافظ

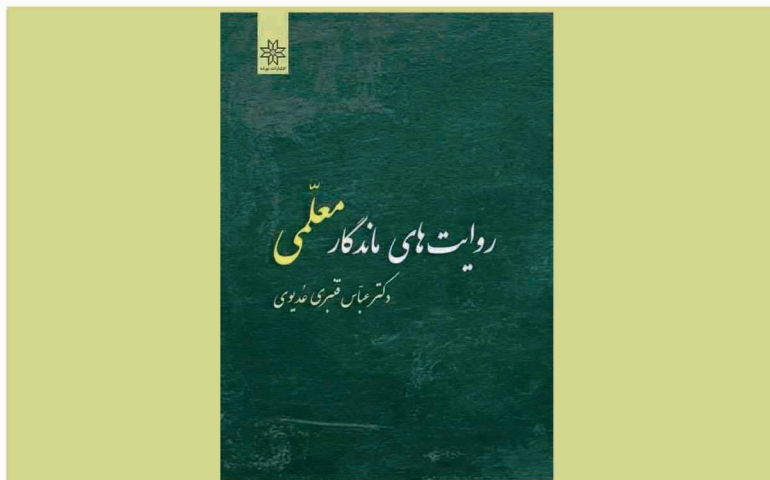
با حضور و سخنرانی:
جناب آقای دکتر مهرپویا صفار
استاد ادبیات فارسی استان چهارمحال و بختیاری
جناب آقای چنگیز گهرویی: حافظ‌شناس

با اجرای برنامه‌های متنوع:
برگزاری مسابقه حفظ اشعار منتخب حافظ
حافظ‌خوانی
شعر‌خوانی
اجرای موسیقی و آواز خوانی

مکان: استان چهارمحال و بختیاری، شهرستان کیار، ناغان، کانون اندیشه
زمان: روز چهارشنبه ۱۸ مهرماه ۱۴۰۳ ساعت ۵:۳۰ تا ۵ عصر

سیمای آموزش و پرورش در «روایت‌های ماندگار معلمی»

«در یکی از استان‌ها مدیرکل آموزش و پرورش بودم. یکی از همکاران آمد و به‌طور مفصل درباره یکی دیگر از همکاران که در اداره‌کل مسئولیت مهمی داشت بسیار بدگویی کرد، من هم فقط گوش دادم. وقتی حرفش تمام شد به مسئول دفترم گفتم که آن شخص را بگویید همین الان بیاید اتاق من. همکاری که غیبت کرده بود رنگش پرید و کلی شرمندۀ شد و به تته پته کردن افتاد و گفت: من از خدمتتان مرخص می‌شوم. گفتم نه الان ایشان هم تشریف می‌آورند و او بیشتر ترسیده بود. وقتی آن همکار آمد به او گفتم: شما چرا در این استان این همه خوبی‌ها و توانایی‌های همدیگر را پشت سر بیان می‌کنید، چرا در روی هم از یکدیگر تعریف نمی‌کنید؟ بعد به آن همکارم که تا حالا بدگویی رفیقش را کرده بود رو کردم و گفتم: حالا همان تعریف‌هایی را که برای من گفتی، در حضور این آقا بگو. شما که این همه همدیگر را دوست دارید و قبول دارید چرا مقابل هم آن حرف‌ها را نمی‌گویید. جالب بود که آن همکار شروع کرد در مدح شایستگی‌های رفیقش تعریف کردن و نزدیک ۲۰ دقیقه از او تعریف کرد، بعد هم همدیگر را دوستانه بغل کردند و رفتند. با این کار دیگر اجازه ندادم کسی پشت سر دیگری غیبت کند و همه فهمیدند که اگر پشت سر کسی بد بگویند، آن شخص را حاضر می‌کنم.»

این خاطره درس‌آموز، یکی از ۱۳۴ روایت کتاب «روایت‌های ماندگار معلمی» به کوشش عباس قنبری عدیوی، نویسنده، پژوهشگر و عضو هیئت علمی دانشگاه فرهنگیان است که در ۱۸۴ صفحه در هفته پژوهش امسال وارد بازار نشر شد و در اختیار خوانندگان قرار گرفته است.

مؤلف در بخشی از توضیحات پشت جلد کتاب آورده است: «تجربه‌های معلمی، مدرسه‌داری، کلاس‌داری و آموزشی پرورشی برای همه مردم به‌ویژه خانواده دانش‌آموزان خواندنی و آموزنده است. معلمان با استوارسازی پیوند خود با دانش‌آموزان در نهاد مدرسه، خود را به شایستگی آینه روشن و خوش‌نمای جوانان خواهند ساخت. معلمان به‌سان روان‌شناسانی که در نقاشی و قصه کودکان، خطوط تاریک و روشن زیست موفق یا ناموفق او را ترسیم می‌کنند، پیکره‌ای از واقعیت امروز و حقیقت آینده او را در همین نگاه‌ها، لبخندها، دل‌شوره‌ها، دل‌تپیدن‌ها و نغمه‌ها نمایان می‌کنند.»

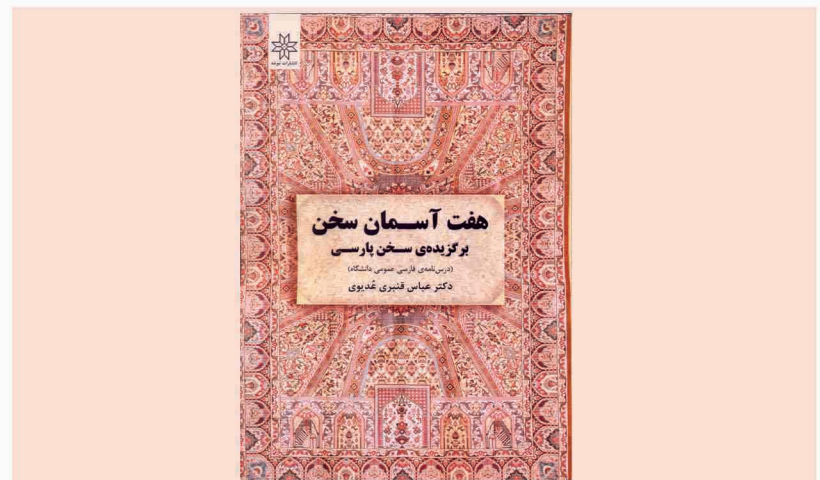
برای آشنایی بیشتر با محتوا و اهداف کتاب روایت‌های ماندگار معلمی گفت‌وگویی با خالق اثر انجام شده است که با هم می‌خوانیم.

عباس قنبری عدیوی، رئیس بنیاد ایران‌شناسی شعبه چهارمحال و بختیاری در گفت‌وگو با ایکن با اشاره به اینکه روایت‌های ماندگار معلمی بر پایه یادداشت‌نویسی روزانه، خاطره‌گویی و روایت‌پژوهی تألیف و تنظیم شده است، اظهار کرد: این کتاب که در انتشارات نیوشه شهرکرد به زیور طبع آراسته شد، شامل ۱۳۴ روایت و خاطره آموزشی، فرهنگی، اجتماعی و علمی از ۸۰ پیشکسوت نظام آموزش و پرورش ایران از معلمان و فرهنگیان و مدیران تا اساتید دانشگاه و حتی وزیر است که روایاتی از بالغ بر ۶۰ سال پیش تا کنون را در بر می‌گیرد.

۷۰ نفر از نویسندگان این روایت‌ها آقا و مابقی بانو هستند. این خاطرات و یادداشت‌ها به‌صورت کاملاً داوطلبانه و طی یک فراخوان که در فضای مجازی منتشر کردم از سراسر کشور جمع‌آوری شده و سیمایی از آموزش و پرورش و تعلیم و تربیت ایران را به دست خوانندگان می‌دهد.

از سراسر کشور جمع‌آوری شده و سیمایی از آموزش و پرورش و تعلیم و تربیت ایران را به دست خوانندگان می‌دهد. بنده به‌عنوان کسی که سال‌ها در نظام آموزش و پرورش و مدارس چهارمحال و بختیاری،

کتاب هفت آسمان سخن؛ برگزیده سخن پارسی در شهرکرد منتشر شد.

کتاب «هفت آسمان سخن؛ برگزیده سخن پارسی» به نویسندگی عباس قنبری عدیوی از سوی انتشارات نیوشه منتشر و به عنوان درس‌نامه فارسی عمومی برای تدریس در دانشگاه‌ها عرضه شد.

نویسنده کتاب هفت آسمان سخن در گفت‌وگو با خبرنگار ایرنا افزود: این کتاب در ۲۸ صفحه در قطع وزیری و برای دانشجویان دوره‌های کاردانی و کارشناسی به شمارگان ۵۰۰ نسخه تألیف و در انتشارات نیوشه شهرکرد چاپ شده است.

عباس قنبری عدیوی ادامه داد: این کتاب بر مبنای تجربه نویسنده در هفت بخش (آسمان) با پیشگفتار، سرسخن و فرجام سخن تألیف و در تقسیم‌بندی فصل‌های این کتاب از واژه آسمان استفاده شده است چرا که آسمان در حوزه ادبیات فارسی جایگاه مهمی دارد و در هر کدام از این فصل‌ها، به بخش‌هایی از ادبیات کهن، تربیتی، فرهنگ عامه، ادبیات داستانی و ادبیات معاصر پرداخته و یک بخش آن نیز به ایران اختصاص دارد.

مؤلف کتاب هفت آسمان در تشریح فصل‌بندی کتاب اعتقاد دارد از آنجا که احتمال داشت به سبب محدودیت ساعات آموزشی بسیاری از مطالب کتاب ناخوانده و دست نخورده بماند از این رو سعی شده است که کتاب در اندازه و حجم کم تدوین تا از این طریق دانشجویان بتوانند ضمن علاقه‌مندی به ادبیات با مفاهیم هویت‌بخش، ایران‌شناسی، ادبیات معاصر، آموزش کارکردهای ادبیات در جامعه‌شناسی، مردم‌شناسی و مطالعات شناخت زبان و ادب فارسی آشنایی و آگاهی پیدا کنند.

قنبری اضافه کرد: هدف از این ساختار و دسته‌بندی و انتخاب محتوا از نظر نظم و نشر این بود که اگرچه هر کدام از شاخه‌های ادبیات می‌تواند در کتاب مستقلی گنجانده شود اما برای فارسی همگانی و عمومی که رشته‌های مختلف تحصیلی و گروه‌های علوم انسانی، تجربی، هنر، ریاضی، زبان خارجه و دیگر شاخه‌های علوم دانشگاهی با آن سر و کار دارند می‌توان کتاب تخصصی تألیف کرد.

وی در توضیح فصل‌بندی کتاب نیز گفت: در انتهای هر فصل مجموعه بیاموزیم و بخوانیم آورده شده که مفاهیم کاربردی در ادبیات، نامه‌نگاری، مقاله‌نویسی، آشناسی با مضمون‌های اجتماعی، آشنایی با گونه‌ها و زیرشاخه‌های ادبی مانند کاریکلماتور، طنز و دیگر گونه‌های ادبیات تخصصی آورده شده است.

این مدرس دانشگاه و نویسنده حوزه زبان و ادبیات فارسی تصریح کرد: دیگر ویژگی کتاب توجه به ادبیات شفاهی، ادبیات داستانی، فرهنگ مردم و فولکلور ایران است و در کنار آن از کشورهای فارسی زبان مانند تاجیکستان و افغانستان هم داستان‌ها، قصه‌ها و ضرب‌المثل‌هایی آورده شده است.

قنبری افزود: در فصل‌های کتاب جدای از ادبیات، وزن، موسیقی و ترانه به آموزه‌های اجتماعی، فرهنگی، اخلاقی و هنری هم توجه شده به گونه‌ای که دانشجویان مضمون و مفاهیم کتاب را با رغبت و علاقه‌مندی می‌خوانند.

به گفته وی، در پیشگفتار آرایه‌های ادبی و ضرورت‌های خواندن ادبیات آورده شده است تا دانشجویان بتوانند علت خوانش و مطالعه کتاب را بهتر درک کنند و در فرجام سخن نیز دانشجویان را به تلاش برای شناخت هویت ملی، ایران‌دوستی و ایران‌شناسی واداشته است.

نویسنده کتاب هفت آسمان یادآور شد: این کتاب از مهر امسال در دانشگاه‌های کشور تدریس می‌شود و این کتاب در کنار سایر مجموعه‌های ادب فارسی می‌تواند مفید و خواندنی باشد.

یک منبع غنی و ارزشمند و بسیار مهم برای درس‌آموزی جوانان این عرصه خواهد بود.

خاصیت روایت این است که بر مبنای تجربه‌های عملی زندگی شخص بازگویی می‌شود و به ثبت می‌رسد بنابراین می‌تواند بسیار جذاب و خواندنی و البته آموزنده باشد. وقتی انسان خاطرات زندگی دیگران را مطالعه می‌کند گویی خود این تجربه‌ها را زیسته و پشت سر گذاشته است.

ثبت این تجارب در قالب یادداشت و خاطراتی که جنبه آموزشی هم دارند می‌تواند برای کسانی که در ابتدای این مسیر هستند درس‌آموز باشد. طبیعی است که جوانان با مطالعه این روایت‌ها به زوایای ظریف امر مهم تعلیم و تربیت بهتر پی می‌برند.

روایت‌های ماندگار معلمی خاطرات تلخ و شیرین از معلمان، مدیران، مدیران کل، رؤسا و اساتید دانشگاه و مشاوران است که تجربه کلاس‌داری، مدیریت اداره یا مدرسه، مشاوره و ... داشتند و خاطرات خود را دستمایه این روایت‌ها قرار داده و آن را برای استفاده دیگران ثبت و ضبط کرده‌اند. پرداختن به خاطرات افراد شاغل در بدنه آموزش و پرورش از دهه ۴۰ تا امروز درواقع یک شناخت نسبی از برش ۶۰ سال اخیر این نهاد مهم را به دست خوانندگان می‌دهد.

وی در پایان با بیان اینکه ۱۳۴ روایت کتاب روایت‌های ماندگار معلمی به انتخاب خود راویان بازگویی شده و یک بسته فرهنگی آموزشی ناب برای بهره‌مندی علاقه‌مندان است، گفت: این کتاب در قطع وزیری در ۱۸۴ صفحه تدوین شده است که یک مقدمه دارد و ۱۳۴ روایت داستانی خواندنی از سراسر کشور را شامل می‌شود (تهیه خبر: خدیجه نادری).

<https://shahrekord.iqna.ir/fa/news/۴۲۵۴۸۱۱>

دانشگاه فرهنگیان و دیگر دانشگاه‌ها و نیز حوزه ستادی وزارتخانه‌های علوم و آموزش و پرورش کار کرده است، نگاهم این است که این خاطرات و یادداشت‌های مدرسه و دانشگاه می‌توانند الگوی خوبی برای افرادی باشند که به دنبال روش‌های بهتر کار در نهاد تعلیم و تربیت هستند.

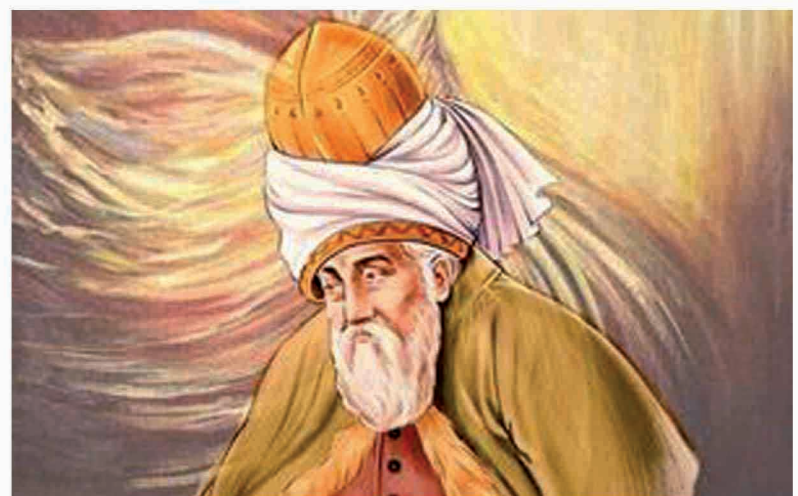
این موضوع باعث می‌شود که مطالعه کتاب برای خوانندگان جذاب باشد و بسیاری از افراد روایت داستانی را دوست دارند و تأثیر بهتری می‌پذیرند. روایت‌پژوهی یکی از سرفصل‌های درسی در دانشگاه فرهنگیان به دانشجوی معلمان ارائه می‌شود که این کتاب می‌تواند به عنوان یک منبع آموزشی برای این افراد و همه علاقه‌مندان به حوزه آموزش و پرورش مورد استفاده قرار گیرد.

چرایی و آثار ثبت خاطرات معلمان

مطالعه این کتاب همچنین به خانواده‌ها توصیه می‌شود زیرا پدرها و مادرها اگر می‌خواهند اندیشه و گفتار، رفتار و شخصیت فرزندان خود را بهتر بشناسند، این قبیل کتاب‌ها به آنان کمک خواهد کرد. امیدوارم انتشار این اثر در هفته پژوهش بایی برای ترویج فرهنگ کتاب و کتابخوانی باشد و ما معلمان با تألیف این قبیل کتاب‌ها و گردآوری خاطره‌ها، پندها و آموزه‌های تعلیم و تربیت به رشد و بالندگی کشورمان در این حوزه کمک کنیم.

این روایت‌ها به گونه‌ای تنظیم شدند که هر روایت انتقال دهنده یک گفتمان همراه با شرح و توصیف باشد و هنر گوینده این است که چگونه بتواند پیام و هدف یادداشت و خاطره خود را به دیگران منتقل کند. آموزش و پرورش به‌عنوان یکی از قدیمی‌ترین و بزرگ‌ترین نهادهای اجتماعی وظیفه تعلیم و تربیت، پژوهش و بالندگی و شکل دادن جامعه را بر عهده دارد و اگر بتوانیم خاطرات یک میلیون معلم کشور را جمع‌آوری کنیم،

مصاحبه‌ها مولوی معلم بشریت است.

یک نویسنده و پژوهشگر فرهنگ عامه با تأکید بر این که آثار مولا سراسر با فرهنگ مردم عجین است، گفت: شعر مولانا در واقع زبان طبقه‌های اجتماعی عمومی است؛ یعنی عالی‌ترین مفاهیم دینی و قرآنی و مهم‌ترین اندیشه‌های فلسفی و آرمان‌های تربیتی و اخلاقی را در قالب داستان و تمثیل و اندرزه‌های عمومی ساده برای مردم بیان می‌کند. عباس قنبری عدیوی، رییس بنیاد ایران‌شناسی شعبه چهارم‌حال و بختیاری در گفت‌وگو با ایگنا در پاسخ به پرسشی مبنی بر جایگاه فرهنگ مردم در اشعار مولوی و با اشاره به این که فولکلور یا فرهنگ مردمی عبارت است از دانش عمومی طبقه‌های جامعه، اظهار کرد: افرادی که شاعر، نویسنده، حکیم، پزشک یا این‌ها نیستند، اما در لایه‌های مختلف جامعه زندگی می‌کنند و تجربه و دانا هستند، ضرب‌المثل‌ها، چیستان‌ها، داستان‌ها یا افسانه‌ها را که جزو فرهنگ گفتاری و عامه است، ایجاد می‌کنند. وی با ذکر این که فرهنگ گفتاری عمدتاً بخش شفاهی فرهنگ یک جامعه را شامل بوده و سینه به سینه نقل می‌شود، ادامه داد: آنچه باعث شده است که مولوی در این ۸۲۰ سال در بین لایه‌های مختلف جامعه از عامه مردم تا نخبگان زندگی کند، پشتوانه فرهنگ مردم است که به اشکال گوناگون در آثار او موج می‌زند. عضو هیأت علمی دانشگاه فرهنگیان با تصریح این که فرهنگ مردم گونه‌های متعدد همچون ترانه‌ها، قصه‌ها، زبان‌زدها، چیستان‌ها و مثل‌ها، دعاها و نفرین‌ها، تعارف‌ها و ... دارد، توضیح داد: این گونه‌ها در واقع حافظ فرهنگ یک سرزمین هستند و اگر دقت کنیم ما با همین ضرب‌المثل‌ها یا دیگر گونه‌ها همه باورهای عمیق یا اندیشه‌های فلسفی، اخلاقی و اجتماعی خود را انتقال می‌دهیم.

قنبری با تأکید بر این که آثار مولانا سراسر با فرهنگ مردم عجین است، اظهار کرد: مولوی یک مجتهد و مفسر قرآن پژوه و حدیث‌پژوه است و براساس دانش علمی و اجتماعی روز، شعر می‌گوید، اما زبانش درواقع زبان طبقه‌های اجتماعی عمومی است؛ یعنی عالی‌ترین مفاهیم دینی و قرآنی و مهم‌ترین اندیشه‌های فلسفی و آرمان‌های تربیتی و اخلاقی را در قالب داستان و تمثیل و اندرزه‌های عمومی ساده برای مردم بیان می‌کند. وی با ذکر نمونه‌هایی از اشعار مولوی، ادامه داد: برای نمونه وقتی مولوی می‌خواهد به ما بیاموزد که عمرمان را گرامی بداریم و از دیوار خویشتن برای دست‌یابی به حقیقت زندگی عبور کنیم و به جاودانگی برسیم، حکایت کلوخ انداختن تشنه از سر دیوار بر جوی آب را با زیبایی هر چه تمام‌تر برای مخاطب روایت می‌کند.

قنبری افزود: مولوی عناصر فرهنگی را ترکیب و در یک قلمرو جغرافیایی، تاریخی، قومی و مذهبی برای مخاطب بیان می‌کند؛ این شاعر درباره پیامبر(ص) و انبیای الهی یا درباره امیرالمؤمنین(ع) و مبنای دینی سخن می‌گوید که همه از زبان و فرهنگ مردم است. فرهنگ مردم شامل عناصر زیست مادی مانند خوراک و پوشاک، دست‌آفریده‌ها و ... و همچنین عناصر معنوی نظیر آداب و رسوم، باورها، دانش‌های محلی، طب سنتی، معماری سنتی و ... است.

این نویسنده و پژوهشگر ادبی با تأکید بر این که مولوی از تمام عناصر مادی و معنوی فرهنگ مردم در اشعار خود بهره می‌برد، توضیح داد: مولوی درواقع شعر را دستمایه کار معلمی خود قرار می‌دهد؛ چرا که او معلم دین و اخلاق و انسانیت است، بنابراین نه فقط در بلخ یا ایران قدیم در روم نیز مشهور خاص و عام است و او را نباید به تاریخ و جغرافیای محدود بدانیم، بلکه متعلق به تمام انسان‌هاست. او در یک خانواده عالم رشد یافته که به تاریخ و فرهنگ ایران مسلط بوده است.

مولوی معلم بشریت است

قنبری استفاده مولوی از برخی تعابیر مصطلح در میان عامه مردم را نیز یادآور شد و توضیح داد: برای نمونه در برخی جاها عمداً از اصطلاح «قلف» به‌جای «قفل» استفاده کرده تا به زبان عامیانه سخن گفته باشد. متون مولوی سرشار از کنایه و تمثیل، ضرب‌المثل، حکایت و ... است تا بتواند مفاهیم را به زبان ساده به مخاطب انتقال دهد. حکایت‌ها و داستان‌های مولوی بی‌نظیر هستند، اما او به‌دنبال قصه‌گویی نیست، بلکه گفتمان خودش را در قالب قصه و حکایت بیان می‌کند. او دانش‌های بومی مانند طب و نجوم و گیاه‌شناسی و ... را در آثارش بیان می‌کند و هدفش این است که از تمام این‌ها برای انتقال مفاهیم و اندیشه‌های والا استفاده کند.

رییس بنیاد ایران‌شناسی شعبه چهارم‌حال و بختیاری تصریح کرد: پیامبر اکرم(ص) فرمودند: «المؤمن مرآة المؤمن» یعنی مؤمن آینه مؤمن است که مولانا این‌گونه بازگو می‌کند: «مؤمنان آینه همدیگرند، این خبر می‌از پیمبر آورند.» یا در جای دیگر از آموزه تربیتی و عرفانی سخن می‌گوید که امروز هم می‌توانیم درس بگیریم: «کودکان را می‌بری مکتب به زور، زانک هستند از فواید چشم‌کور.» درواقع، مولوی به خوبی توانسته آموزه‌های دینی و تربیتی را با زبان مردم و با واژگان و الفاظ و عبارات مرسوم

لالایی‌ها در زمره فرهنگ مردمی

یک نویسنده و پژوهشگر تاریخ در همین خصوص می‌گوید: فولکلور یا فرهنگ مردم بخشی از زندگی اجتماعی است که شفاهی و سینه به سینه به نسل‌های بعدی منتقل شده و لالایی از جمله گونه‌های فولکلور هر منطقه است که نقش اصلی انتقال آن به نسل‌های بعدی بر عهده مادر است.

عباس قنبری عدیوی در گفت و گو با ایرنا افزود: نسل‌های گذشته به سبب ویژگی‌های زمانه با فرهنگ و ادبیات شفاهی و عامه پیوند خوبی داشتند و از این گونه‌ها و محتواهای فرهنگی به کرات استفاده می‌شد، اما به مرور زمان با پیدایش رسانه‌های نوین نظیر تلویزیون و تلفن همراه، قصه‌گویی‌ها، لالایی‌خوانی‌ها و بازی‌ها و ترانه‌های محلی رنگ باخته و در کمتر خانه‌ای می‌توان آن را مشاهده کرد.

وی با اشاره به اینکه در دنیای کنونی و با وجود رسانه‌های نوین نیز باز می‌توان به فرهنگ عامه و فولکلور پرداخت و از مزایای آن بهره گرفت تصریح کرد: فولکلور و فرهنگ شفاهی تعطیل‌پذیر نیست و در شرایط کنونی نیز مادران می‌توانند ساعتی از شب را به لالایی‌گویی برای کودکان و نوزادان خود اختصاص دهند و مادر با نفس، صدا، لبخند و نگاه خود در حین لالایی گفتن پیوندهای عاطفی خانواده را تحکیم و تقویت کند.

این استاد زبان و ادبیات فارسی با بیان این که ترانه‌ها و فولکلورها هیچ‌گاه کهنه نمی‌شوند، اظهار داشت: مادران باید همت کنند و قصه‌گویی و لالایی را برای فرزندان خود اجرا کنند؛ چرا که تجربه نشان داده بچه‌ها با قصه و لالایی مشکلی ندارند و اگر مادر برای آنها لالایی بخواند با آن ارتباط می‌گیرند.

قنبری با بیان این که فرهنگ عامه برگرفته از طبیعت و شیوه زندگی طبیعی انسان هاست افزود: اگرچه بازی‌های رایانه‌ای به مرور زمان جای قصه‌گویی و افسانه‌گویی را گرفته است، اما اصالت فولکلور سبب می‌شود تا هر زمان که بخواهیم به گذشته خود بازگردیم و قصه‌ها و داستان‌های بومی محلی را احیا و از آثار تربیتی آن در زندگی خود بهره‌مند شویم.

وی پیشنهاد داد تا فهرستی از کتاب‌هایی که حاوی لالایی‌ها و قصه‌ها هستند از سوی کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان و آموزش و پرورش تهیه و به خانواده‌ها عرضه شود تا قصه‌گویی و لالایی‌خوانی در بین خانواده‌ها رواج بیشتری پیدا کند. این دانش‌آموخته رشته ادبیات عامه یادآور شد: فولکلور همواره در خدمت انسان‌ها بوده و به همه زمان‌ها تعلق دارد و تمام شدنی نیست.

لالایی‌ها عاشقانه‌ترین ترانه مادران جهان‌اند

برخی از کارشناسان برای لالایی کارکردها و مزایای متعددی نظیر رشد مهارت‌های زبانی، آموزش ریتم و ملودی، ایجاد پیوند قوی بین مادر و کودک، ارضای نیاز توجه به کودک، بند آمدن گریه کودک، خواب راحت نوزاد و کاهش استرس مادر عنوان می‌کنند که در دوران حاضر با منسوخ شدن لالایی در بین خانواده‌ها چنانچه جایگزین مناسبی برای آن پیدا نشود به نظر می‌رسد خلاءهای ارتباطی بین مادر و کودک به وجود می‌آید و در آینده پیامدهایی به همراه خواهد داشت.

یک روانشناس کودک و نوجوان در خصوص کارکردهای روحی، روانی لالایی بر نوزاد و کودک به خبرنگار ایرنا گفت: دلبستگی ایمن در نوزاد از زمان تولد و با گفتن لالایی، بغل کردن، نوازش کردن و صحبت کردن با وی شکل می‌گیرد و برای نوزاد امنیت به همراه دارد.

ناهد رحیمی افزود: این دلبستگی ایمن باید تداوم داشته باشد و این طور نباشد که پس از سن مشخصی به طور نمونه این ارتباط قطع شود؛ چرا که در این صورت کودک

در کوچه و بازار، صنعت و تجارت و بازرگانی و اصطلاحات عامیانه به آن‌ها منتقل کند و در تعلیم و تربیت مخاطبان موفق باشد.

قنبری بیان قصه‌های قرآنی با همین رویکرد فرهنگ مردم را نیز یادآور شد و توضیح داد: مولوی سرگذشت پیامبران الهی و اولیا و بزرگان دینی را با همین زبان بازگو یا مباحث تفسیری را بیان می‌کند. مولوی تلاش دارد زبان شعرش را تا سطح عمومی جامعه پایین بیاورد تا مضامین بلند عرفانی و فلسفی و اخلاقی را با زبانی ساده و عامه فهم به عامه مخاطبان منتقل کند. او به جای استفاده از الفاظ و تعابیر ثقیل، زبانی را استفاده می‌کند که غالب مردم دوست دارند و بنابراین در کلاس درس مولانا از همه اقشار و لایه‌های مردم می‌توان یافت و همه شاگرد او هستند.

این مدرس دانشگاه تأکید کرد: مولوی آگاهانه از ادبیات داستانی و زبان قصه‌پردازی و عامیانه بهره می‌برد تا تاریخ اساطیری و مفاهیم والای عرفانی و دینی را بیان کند. او معلم بشریت است و با زبان انسانی سخن می‌گوید که هدفی جز پاسداشت اندیشه و تعلیم و تربیت انسان‌ها ندارد.

قنبری با بیان این که مولوی اشعار مثنوی مولوی مزین به آیات قرآن و احادیث پیامبر (ص) و ائمه معصومین (ع) است، تصریح کرد: خدمت بزرگ این شاعر بلندآوازه به دین این است که چندصد آیه و حدیث را در اشعار خود مورد استناد و استفاده قرار داده و آن‌ها را تفسیر و تبیین کرده است. مولوی مباحثی همچون توحید و معاد و مفاهیم دینی را در اشعار خود با بهره‌گیری از همین عبارات و اصطلاحات ساده و بی‌تکلف و نیز باورها و آداب و رسوم که برگرفته از زبان و فرهنگ مردم است، بازروایی می‌کند.

این نویسنده و پژوهشگر ادبی با تأکید بر اینکه مولوی معلم تمام جهانیان است، افزود: انسان‌ها در پی زیست خوب و مطلوبند و مولوی از فلسفه زیست سخن گفته است و نیاز انسان‌ها به یادگیری، تغییر و تحول را پاسخ می‌دهد، او اندیشه‌های عرفانی، اسطوره‌ای، تاریخی، تربیتی و اخلاقی را به گونه‌ای بازگو می‌کند که همه انسان‌های روی زمین با هر دین و مکتب یا نژاد و زبانی می‌توانند از آن بهره ببرند.

قنبری در پایان اظهار کرد: مولوی مانند دیگر شاعران بزرگ ایرانی شاعران جهانی هستند؛ زیرا زبانشان جهانی است و امروز بسیاری از افراد در جای‌جای جهان با گذشت ۸۰۰ سال از زمان حیات مولانا، با اشعار او ارتباط می‌گیرند و می‌بینیم که آثار او به زبان‌های مختلف ترجمه یا در قالب‌های مختلف همچون فیلم و تئاتر و نقاشی و ... بازروایی و به مخاطبان علاقه‌مند عرضه می‌شود و مورد استقبال قرار می‌گیرد.

منبع: خبرگزاری ایکن‌ا (ویرایش از سوی شعبه)

<https://shahrekord.iqna.ir/fa/news/۴۲۳۹۳۲۸>

لالایی‌های مادرانه در عصر فناوری‌های دیجیتال چه می‌شود؟

از قدیم و ندیم کودکان با «قصه لالایی‌های» شبانه مادر به خواب می‌رفتند، مادران نسل به نسل این قصه لالایی‌ها را که بیشتر داستان‌ها حماسی و یا اجتماعی بومی مناطق خود بود، برای نوزادان و کودکان خود با لحنی آرام و دلنشین می‌خوانند که به عقیده آن‌ها رویکرد تربیتی داشت، اما در گذر زمان مادرانی هستند که خود به دلیل ناآشنایی از ظرفیت لالایی‌ها، از بازگو کردن آن برای کودکان‌شان باز مانده‌اند.

مادران این مرز و بوم از سالیان دراز با نغمه‌های قصه لالایی‌های خود برای کودکان‌شان قصه‌ها و سرگذشت‌ها انسان را می‌خواندند و از این طریق در کنار کارکردهای اثربخش آن، پاره‌ای از ادبیات شفاهی، بومی و فولکلور کشور را نسل به نسل به فرزندانشان منتقل می‌کردند.

لالایی‌ها اگر چه در هر یک از نقاط کشور متفاوت بودند اما مضمون و محتواهای یکسانی داشتند و در قالب آن مهر و محبت و عشق مادرانه به کودک منتقل می‌شد و یا مادر با نجوای شبانه خبرهای خوبی نظیر مژده رسیدن بهار، بازگشت پدر، سفارش به خوبی و نیکی و پرهیز از کار نادرست به کودک خود می‌داد.

گاهی نیز این لالایی‌ها مفهوم و معنای مشخصی نداشت و مادر با گفتن عبارات ریتمیک و ضرباهنگ نظیر «هو هو هو هو» و «لالا لالایی» با کودک خود ارتباط می‌گرفت و یا شاید هم از این طریق می‌خواستند آرزوها، غم‌ها، حسرت و درد و دل‌های خود را با مهر مادرانه بیان کنند فارغ از اینکه کودک تصور و درک عمیقی از این واژه‌ها داشته باشد و بدین ترتیب به خود آرامش می‌دادند.

حسین تاران از کارشناس ارشد علوم تربیتی در تعریف لالایی گفته است: لالایی برگرفته از واژه «لالا» به معنای نوای دلنشین است و در اصطلاح، سروده‌ای شفاهی، ساده، عامیانه و دور از قاعده‌های شعر رسمی و اندیشه‌پردازی اما آهنگین، گوش‌نواز و آرام‌بخش است و احساس، عاطفه، عشق و آرزوهای مادر به حال و آینده فرزند دلبندش را در برمی‌گیرد.

انگشت‌شمارند افزود: به طور مختصر و محدود در حوزه اشعار فولکلور آثاری جمع‌آوری و چاپ شده است، اما به طور خاص و ویژه در مورد لایایی‌ها منابع مشخصی وجود ندارد. وی با ابراز نگرانی نسبت به فراموشی ادبیات شفاهی کشور و تبعات ناشی از آن تصریح کرد: لایایی‌ها نیز همانند دیگر وجوه ادبیات شفاهی کشور نظیر ضرب‌المثل‌ها از خاطر مردم رفته رفته پاک شده و فقط تکه‌های کوچکی از آن باقی مانده است. این مربی مسوول کانون پرورش فکری کودکان و نوجوان چهارم‌حال و بختیاری با بیان این که در کشورهای جهان مشاغلی نظیر قصه‌گویی وجود دارد اظهار داشت: این در حالی است که یکی از مهم‌ترین خاستگاه‌های قصه‌گویی در جهان ایران است، اما در رقابت با دیگر کشورها عقب مانده‌ایم.

دور از انتظار نیست که به زودی شغلی با عنوان لایایی‌گویی در ملت‌های دیگر شکل گیرد و ما نیز از این غافله عقب بمانیم. مهندس ادامه داد: دور از انتظار نیست که به زودی شغل دیگری با عنوان لایایی‌گویی در ملت‌های دیگر شکل گیرد و ما نیز از این غافله عقب بمانیم.

وی با بیان اینکه رفتارهایی نظیر لایایی‌خوانی نشانه مسوولیت‌پذیری است، یادآور شد: ورود فضای مجازی و رسانه‌ها به کانون خانواده بدون اینکه فرهنگ استفاده درست از آن نهادینه شود سبب شده تا نتوانیم بین سنت و مدرنیته توازن مناسبی ایجاد کنیم.

مادران جوان و غفلت از لایایی‌گویی

کارشناس مسوول کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان شهرستان فارس نیز با اشاره به اینکه برخی از مادران در زمان حاضر، ذهنیتی از لایایی‌گویی ندارند و نسبت به مزایا و کارکردهای آن بی‌اطلاع هستند اظهار داشت: تجربه ارتباط با کودکان بسیار این موضوع را نشان می‌دهد که اگر چه رسانه‌های امروزی جذابیت فراوانی برای کودکان دارد اما آنها در همه‌ی این دنیای رنگارنگ و پرچالش همچنان علاقه‌مند به شنیدن قصه و لایایی هستند.

شعله ایل‌بگی‌پور افزود: این در حالی است که مادران جوان به دلایل مختلف مشغله کاری روزانه، بی‌اطلاع بودن از نقش مهمی روحی روانی لایایی بر مادر و کودک و اینکه از مادران خود لایایی‌گویی را یاد نگرفته‌اند نسبت به این موضوع بی‌توجه شده اند این در حالی است که مهم نیست مادران با چه مضمون و اشعاری برای کودکان خود شب‌ها لایایی بگویند، بلکه مهم این است که آنها هنگام خواب در کنار نوزاد و کودک بوده و با حضور و نوای آهنگین خود به فرزند خود آرامش بدهند.

وی با اشاره به اهمیت حفظ ادبیات شفاهی تصریح کرد: ادبیات شفاهی سینه به سینه گشته تا به ما رسیده است و بی‌شک حفظ و انتقال آن به نسل‌های بعدی یک ضرورت است و در این میان لایایی‌ها هم بخشی از آن هستند اما پدرها و مادرها فراموش کرده اند که بچه‌ها گاهی نیاز دارند در بغل آن‌ها باشند تا برایشان لایایی و قصه و افسانه های قدیمی تعریف کنند تا خوابشان ببرد.

این کارشناس حوزه کودکان با بیان اینکه لایایی بین والدین و فرزند پیوند احساسی ایجاد می‌کند، تصریح کرد: اگرچه پژوهش‌هایی در خصوص کارکردهای روانی لایایی انجام شده اما می‌طلبد تا در این خصوص تحقیقات بیشتری انجام گیرد و نتایج آن برای عموم جامعه اطلاع‌رسانی شود.

ایل‌بگی‌پور افزود: کتاب‌ها و منابع مربوط به لایایی‌ها نیز بسیار محدود است و معدود نویسندگانی را می‌شناسیم که به این موضوع پرداخته‌اند که برای جلوگیری از این بخش ادبیات شفاهی کشور ناگزیر به حمایت از نویسندگان و فعالان این حوزه هستیم.

به گزارش ایرنا، با توجه به کارکردهای مفیدی که لایایی‌گویی بر کودکان دارد می‌طلبد تا با همکاری دستگاه‌های فرهنگی و تربیتی به این موضوع توجه بیشتری شود و اهمیت قصه‌گویی و لایایی‌گویی در دوره‌های فرزندپروری و در رسانه‌ها بیش از گذشته برای خانواده‌ها تبیین شود.

از سوی دیگر پژوهش درباره ویژگی‌ها و مفاهیم درونی لایایی‌ها هم به عنوان شاخه ای از فولکلور و هم در بخش ادبیات زنانه برای شناخت زندگی درونی زنان در گذشته و خصلت‌های فطری، آرزوها و دغدغه‌های فکری آن‌ها می‌تواند مفید و بالارزش باشد. منبع: خبرگزاری ایرنا شهرکرد (با ویرایش از سوی شعبه)

<https://www.irna.ir/news/۸۵۶۶۳۷۰>

با خلا روحی روانی روبرو می‌شود و مشکلاتی در آینده برای وی شکل می‌گیرد. کودکانی که با والدین به ویژه مادر ارتباط بیشتری داشته باشند و برای آنها لایایی گفته شود از نظر روحی و روانی از دیگر افراد جامعه سالم‌تر خواهند بود.

وی به بیان اینکه کودکانی که با والدین به ویژه مادر ارتباط بیشتری داشته باشند و برای آنها لایایی گفته شود از نظر روحی و روانی از دیگر افراد جامعه سالم‌تر خواهند بود، تصریح کرد: پژوهش‌هایی که در این خصوص انجام شده نشان می‌دهد نوزادانی که به لایایی گوش می‌دهند مدت زمان بیشتری آرام می‌مانند و خواب بهتر و عمیق‌تری دارند.

این روانشناس حوزه کودک و نوجوان یکی از دلایل آرام‌بخش بودن لایایی را حالت ریتمیک و ضرباهنگ بودن این نوا عنوان کرد و افزود: نوزاد از نخستین روزهای جنینی در محیطی با صدای ضربان قلب مادر زندگی کرده است به همین دلیل است که موسیقی و صدای آهنگین و تکرار زیاد واژگان در لایایی تأثیر مثبتی بر وی می‌گذارد. رحیمی یادآور شد: خواندن لایایی برای کودکان موجب می‌شود که آن‌ها احساس کنند مورد توجه خاص مادر قرار دارند و این احساس توجه و امنیت روانی در رشد همه‌جانبه کودک تأثیر بسیاری دارد.

به گفته وی، افرادی که در کودکی امنیت روانی آن‌ها تأمین می‌شود در بزرگسالی اعتماد به نفس بیشتری دارند و می‌توانند استعدادهای خود را در محیط خانواده و جامعه بروز دهند.

این روانشناس حوزه کودک و نوجوان به تأثیر لایایی بر روحیه مادر نیز اشاره کرد و گفت: اگر چه خواندن لایایی برای کودکان از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است اما برای مادران نیز آرامش‌بخش است و مادرانی که تحت فشار عصبی و یا استرس قرار دارند با خواندن لایایی آرام می‌شوند و از سطح استرس‌شان کاسته می‌شود.

کم‌رنگ شدن لایایی به دنبال ورود رسانه‌های نوین به خانواده‌ها

یک مربی مسوول کانون پرورش فکری کودکان و نوجوان چهارم‌حال و بختیاری به نحوه شکل‌گیری لایایی‌ها اشاره کرد و گفت: تاریخ دقیقی برای لایایی‌گویی مادران برای نوزادان خود نمی‌توان مشخص کرد و باید گفت لایایی نخستین پیمان آهنگین و شاعرانه‌ای است که میان مادر و کودک بسته می‌شود، اما رشته این پیوند در دنیای کنونی در حال از هم‌گسیختگی است.

ژیل مهندس افزود: در دنیایی که خبری از رسانه و فضای مجازی نبود لایایی، قصه گویی و افسانه‌خوانی جزو جدایی‌ناپذیر خانواده‌ها بود و به ویژه در شب‌های طولانی زمستان از جمله یلدا خانواده‌ها دور هم جمع می‌شدند و بساط قصه‌گویی به راه بود اما این فرهنگ رفته رفته با ورود رسانه‌های جدید به خانه‌ها رنگ باخته است. لایایی فقط شیوه‌ای برای خواباندن نوزاد نیست، بلکه مادر با این عمل تلاش می‌کند تا به نوزاد و کودک خود آرامش بدهد و او را مطمئن کند که در کنارش هست و به او توجه دارد. وی از لایایی با عنوان راه ارتباطی انتقال احساس به نوزاد و کودک یاد کرد و گفت: لایایی فقط شیوه‌ای برای خواباندن نوزاد نیست بلکه مادر با این عمل تلاش می‌کند تا به نوزاد و کودک خود آرامش بدهد و او را مطمئن کند که در کنارش هست و به او توجه دارد.

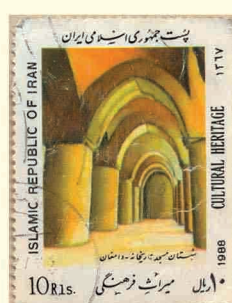
این کارشناس حوزه کودکان تصریح کرد: شواهد نشان می‌دهد کودکان و نوزادی که برای آنها لایایی گفته می‌شوند در بزرگسالی کمتر عصبی می‌شوند و آرامش بیشتری دارند.

مهندس با بیان این که ارتباط کلامی و عاطفی مادر و کودک در دنیای کنونی قطع شده است، افزود: این به این سبب است که امروز مادران جوان لایایی گفتن بلد نیستند و به حدی درگیر جوانب دیگری از نیازهای نوزاد و کودک خود هستند که از مزایا و کارکردهای سخن آهنگین و ریتمیک که به آن لایایی گفته می‌شود غافل شده‌اند. وی تغییرات فرهنگی را عامل مهم رنگ باختن آداب و رسوم‌هایی نظیر لایایی‌گویی عنوان کرد و گفت: در گذشته خوانش متون کهن از اهمیت و جایگاه بالایی در خانواده‌ها برخوردار بود، اما امروزه حتی در کتابخانه‌های فعال نیز تعداد کتاب‌ها و متون کهن بسیار کم است و دهه‌های بعد متون کهنی که با تیراژ بالا چاپ شده باشد را سراغ نداریم. این مربی مسوول کانون پرورش فکری کودکان و نوجوان چهارم‌حال و بختیاری با اشاره به این که این نهاد در خصوص لایایی‌ها فعالیت شاخصی ندارد اظهار داشت: نه در این خصوص دوره آموزشی و یا جشنواره‌ای وجود دارد و نه حتی کتاب مدونی در اختیار داریم تا در اختیار خانواده‌ها قرار دهیم.

مهندس با اشاره به اینکه تعداد کتاب‌هایی که به طور خاص به موضوع لایایی‌ها پرداخته

تمبرها رسانه تاریخ، فرهنگ، هنر و ادبیات ایرانند.

شماره ۲: برخی از تمبرهای چاپ شده در حوزه میراث فرهنگی کشور ایران

ایران در ادب فارسی (۲)

با حدیث «حب الوطن من الایمان» اندیشه‌های دینی و ملی به هم نزدیک شد [وطن را از چشم دین نگاه کردن] شعرهایی که با مضمون وطن سروده شده‌اند، اشعاری هستند که برای دفاع از هویت ملی سروده شده‌اند، این شاعران به ایران عشق می‌ورزند. ابراز احساسات وطن‌دوستی حق مسلم هر فرد است. شاعران با احساس وطن‌دوستی نیت خالصانه خود را آشکار ساخته‌اند و میان احساسات وطن‌دوستی و ناسیونالیسم تفاوتی ماهوی قایل شده‌اند. این دسته از شاعران با رد یکسره حس ناسیونالیستی و انتقاد نسبت به آن، احساسات لطیف میهن‌دوستی خود را در اشعارشان نشان می‌دهند. میهن‌گرایی وجه بارز اشعار این‌گونه شاعران است. عشق و علاقه بی‌پایان این‌گونه شاعران به میهن و دین، خود نمودی آشکار در اشعارشان دارد. این دسته از شاعران با توجه به زادبوم خود در نگاهی عام‌تر و بالاتر عشق و علاقه خود به میهن‌شان ایران را در اشعارشان تجسم می‌بخشند در این موضوع شاعران به طور طبیعی با دیدی کلی و گسترده به وصف میهن خود می‌پردازند چون دید آن‌ها فراتر از دید منطقه‌ای و قومی است. عشق و محبت نسبت به وطن در بیان شاعرانه آن همیشه برای همه انسان‌ها و ملت‌ها جذاب بوده است، به همین دلیل هر کس با ظرفیت خویش به ابراز احساسات عاشقانه نسبت به سرزمین خود پرداخته است.

به یاد ایران باش

ای آن‌که رفتی از ایران به یاد ایران باش
به یاد کشور دیرینه سال ساسان باش
گرت جلای وطن از در ضرورت بود
همان ممان به غربت به سانِ مهمان باش
خجسته میهن ما بُنگه اصالت‌هاست
اصیل‌وار، هوادار، اصل و بنیان باش
به هر کجا که نشانی ز برتری یابی
ز بهر بوم و برخویش طالبِ آن باش
بسی مپای، به هر باغ و هر چمن‌گذاری
بیا و بلبل خوشگوی این گلستان باش
حریم حرمت ملیّت و اصالت را
ز دستبردِ هوس کامگی نگهبان باش
ز هر کجا هنر و علم و حکمت اندوزی
بیا و معرفت آموز این دبستان باش
ز مهرِ هم‌وطنان هیچ‌گه مبر پیوند
درین زمینه وفادار عهد و پیمان باش
ستوده سنت و آیین باستانی را
عزیز دار و گراینده از دل و جان باش
ز دیرباز، نیاکانت اهل دین بودند
تو نیز مؤمن و مخلص به دین و ایمان باش
به زادگان خود آداب میهنی آموز
و گر نه شاهد بیگانگی در اینان باش!

بکوش تا به زبانِ دری سخن گویند
به جان مشوقِ شان با دلیل و برهان باش
به سوی میهن خود، فکر بازگشتن را
به مغزشان چو نشاندی ز کرده شادان باش
مهل که صَبغه فرهنگِ خارجی گیرند
درین مجاهده کوشا به قدر امکان باش
به شعر پارسی و خط و نقش و موسیقی؛
علاقه در دل‌شان بشکفان و خندان باش
به بی‌هویتی آخر مده گریبان را
ازین مسیر حقارت کشیده دامان باش
ز شعر نغز دری هر کجا گلی روید
به پای آن گل بویا هزارستان باش
زبان پارسی از بهر ماست گنجِ مراد
به پاسداری آن سرفرازِ دوران باش
وظیفه نیک شناساندن است ایران را
تو شهره پورِ وظیفَت شناسِ ایران باش
به دستگیری هم میهنان حاجتمند
به هر کجا که روی پای بند احسان باش
دریغ باد که ایرانی اجنبی گردد
تو برکنار ازین ننگ، محض عنوان باش
تهی شدن ز اصالت «ادیب»، عارضه‌ای ست
که ساری است، خدا را به فکر درمان باش

(شاعر: عبدالعلی ادیب برومند به نقل از تارنما <https://www.adibboroumand.com>)

منبع: لک، منوچهر (۱۳۸۴) ایران زمین در شعر فارسی، تهران: مؤسسه مطالعات ملی؛ تمدن ایرانی، صص: ۵۴-۵۵.

ای بهین خاک عزیز، ای سرزمین بختیاری
ای کردی سال‌ها خاک وطن را پاسداری
تا که دشمن را ز خاک سرزمین خود براندی
قدرت تسخیر را در آستین خویش داری
خائنان قصد هلاکت را به جان کردند، لیکن
آن جنایت‌پیشگان را راندی از خاکت به خواری
سرزمین همتت از ابر رحمت‌زا، نخشکد
تا که داری مردمان سخت‌کوش و سخت‌کاری
گاه در پیش حوادث هم‌چو کوه آهنینی
گاه اندر راه حفظ خاک خود جان می‌سپاری
گر سپاهت بود آندک در قبال خیل دشمن
پای بر جا ایستادی و نگریدی قرار
تا که ره پیمودم از شهرت به سوی کوهساران
لذت فردوس بردم زان هوای کوهساری
جز دلیری‌های تو را گویندگان باشند و باشد
شعر شیواشان شکوفا، چون نسیم نوبهاری
پاک مردانی که کردی عرصه را بر این ملک و ملت
سینه‌شان غرق صفا آینه‌سان در بی‌غباری
خواست «کسری» تا کند وصف مردمانت

ساخت این زیبا غزل را از طریق یادگاری (شاعر، محمد حسین کسری، ۱۷-۱۳-۱۳۷۷)

منبع: لک (۱۳۸۴) همان، ص: ۸۲

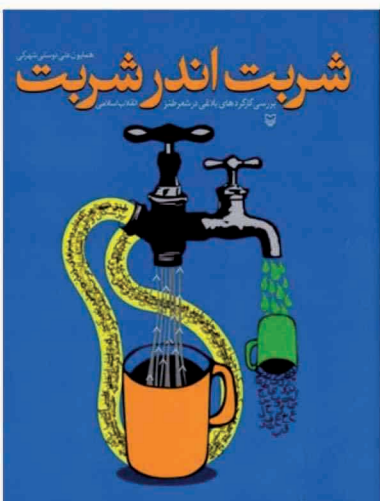
منبع: لک، منوچهر (۱۳۸۴) ایران زمین در شعر فارسی، تهران: مؤسسه مطالعات ملی؛ تمدن ایرانی.

معلم

(تقدیم به معلمان بی‌نشان)
ما سالکان راه خدای یگانه‌ایم
ما در فضای بسته هر دل ترانه‌ایم
ما دشمنان جهل و فسونیم زان سبب
پیوسته تیر دشمن دون را نشانه‌ایم
ما را هراس نیست ز طوفان روزگار
سرسخت‌تر ز صخره سخت کرانه‌ایم
دنای علم خانه مطلوب ما بود
جاهل در این خیال که بی‌آشیانه‌ایم
ما خواستار دانش و علمیم و شور و شوق
نی فکر خانه‌ایم و نه در بند دانه‌ایم
با کاروانی از شرف و علم و معرفت
سوی دیار و عشق و محبت روانه‌ایم
چون راه انبیا و امامان به ما رسید
سیلی خور حوادث چرخ زمانه‌ایم
آنکس که بر تو فخر فروشد ز ابله‌ی
برگو که ما به خاکی خود صادقانه‌ایم
آن بی‌خرد که علم تو چون کاه می‌خرد
با او بگو که ما چو در اندر خزانه‌ایم
هر کس نشان گرفت نشانش ز رنج ماست
ما مظهر نشانه و خود بی‌نشانه‌ایم
از ما فتور و سستی و فرسودگی مبین
سر سبزتر ز غنچه سبز جوانه‌ایم
ما درس خود ز منبع قرآن گرفته‌ایم
یک عمر رو به سوی همان آستانه‌ایم
چون راه ما و راه رسولان حق یک‌یست
پس همچو انبیاء خدا جادانه‌ایم

کتاب آوای ایل سروده استاد داراب ریسی

گفت‌گو با مشاهیر و مفاخر چهار محال و بختیاری دکتر همایون علیدوستی شهرکی (شاعر، نویسنده، مدرس دانشگاه)

۱- لطفاً به اختصار خودتان را برای خوانندگان محترم گلگشت معرفی کنید.
اینجانب همایون علیدوستی شهرکی در شهریور سال ۱۳۴۵ در شهرکیان متولد و تحصیلات ابتدایی و راهنمایی را در زادگاه خود و دبیرستان را در شهرکرد به پایان رساندم. پس از اخذ دیپلم برای ادامه تحصیل به دانشگاه علامه طباطبایی تهران رفتم و در رشته زبان و ادبیات فارسی در محضر استادانی نظیر دکتر میرجلال‌الدین کزازی، دکتر سیروس شمس‌یا، دکتر اصغر دادبه به تلمذ پرداختم. همچنین در کلاس‌های درس دکتر شفیعی کدکنی که در دانشگاه تهران برگزار می‌شد، شرکت می‌کردم. در سال ۱۳۷۸ موفق به اخذ مدرک فوق لیسانس شدم و مقطع دکترا را در دانشگاه علامه طباطبایی به اتمام رساندم.

۲- گزیده‌ای از کارنامه علمی، فرهنگی، اجرایی و اجتماعی خود را برای ما و خوانندگان گل گشت بفرمایید.
مسئولیت هماهنگی انجمن‌های ادبی اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان، تدریس در دانشگاه‌ها و همکاری با واحد خبر صدا و سیما شهرکرد از فعالیت‌های اینجانب در دهه شصت تا هفتاد است.
از جمله کتاب‌هایی که به چاپ رسیده‌اند می‌توان به این آثار اشاره نمود: اشک فانوس، غربت نوشته‌ها، چشم‌ها و آینه‌ها، شب‌های بی‌ستاره، در آستان جانان، فصلی به رنگ عشق، یک سبد شقایق و منظومه ترکی «یاشاسین شهرکیان» اشاره کرد. از آثار تحقیقاتی هم می‌توان به کتاب شربت اندر شربت در موضوع بررسی کارکردهای بلاغی در شعر طنز و کتاب از سراب تا قنداب در موضوع بررسی تاریخ تمدن و فرهنگ و ادبیات شهر تاریخی کیان اشاره کرد.

۳- در صورت امکان از استادان، شاگردان و یا دوستان خود برای ما بیشتر بگویید.
از استادانی که در حوزه شعر بنده در محضرشان تلمذ کرده‌ام می‌توان از استاد میر جلال‌الدین کزازی، استاد اصغر دادبه و دکتر سیروس شمس‌یا نام برد.

۴- نحوه‌ی آشنایی و یا همکاری شما با بنیاد ایران‌شناسی شعبه استان چگونه بود؟
آشنایی من با بنیاد ایران‌شناسی به دهه هفتاد برمی‌گردد که به واسطه دوستی با پژوهشگر حوزه فرهنگ عامه جناب عباس قنبری عدیوی با این بنیاد و فعالیت‌های آن آشنایی پیدا کردم و از آن زمان تا اکنون پیگیر فعالیت‌ها، مکتوبات و فعالیت‌های این بنیاد در حوزه‌های پژوهشی هستم.

۵- استاد ارجمند ضمن سپاس از شما در این گفت‌وگو، برای توسعه فعالیت‌های بنیاد ایران‌شناسی چه پیشنهادی دارید؟
برای توسعه فعالیت‌های بنیاد به نظر من باید کارگروه‌هایی تشکیل شود که در آن قومیت‌های مختلف استان بتوانند به آرایه دیدگاه‌های خود بپردازند. همچنین، اگر کتابخانه این بنیاد در مکانی قابل دسترسی برای علاقه‌مندان دایر شود، نقش مؤثری در تدوین و گسترش فرهنگ و ادبیات عامه استان ایفا خواهد کرد.

